

Patologia

Codi: 102676

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502445 Veterinària	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: María Dolores Fondevila Palau

Correu electrònic: dolors.fondevila@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

65% català - 35% espanyol

Equip docent

Rafaela Cuenca Valera

María Dolores Fondevila Palau

Rosa Maria Rabanal Prados

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials per a cursar l'assignatura, si bé és convenient que l'estudiant hagi cursat les assignatures de Morfologia I i Morfologia II, Estructura i Funció del Sistema Nerviós i Fisiologia.

Objectius

Patologia és una assignatura Obligatòria de segon curs que introdueix per primer cop a l'estudiant en l'estudi de la malaltia. S'estudien els diferents tipus de lesions cel·lulars, tissulars i orgàniques, així com la gènesis, les causes i les repercussions en el organisme de les pertorbacions funcionals que pugin patir els animals.

Els objectius formatius de l'assignatura són:

- Conèixer i identificar els diferents tipus de lesions, patologia cel·lular, dipòsits cel·lulars i tissulars, trastorns circulatoris (discícies), inflamació i mecanismes de reparació i creixement neoplàsic

- conèixer la patogènia, les causes i les conseqüències

- identificar i descriure les lesions macroscòpiques i microscòpiques

- saber utilitzar de forma correcta i adequada la terminologia específica de cada tipus de lesió per a cada òrgan i teixit

- saber utilitzar els coneixements de cada tipus de lesió com a base per l'estudi de les malalties en cada espècie
- comprendre els conceptes de salut, anormalitat i malaltia.
- descriure el procés morbos en tots els seus aspectes, des del seu començament fins a la seva terminació.
- analitzar les perturbacions funcionals, les seves causes i gènesis, així com les seves repercussions en l'organisme.
- conèixer els criteris utilitzats per denominar, classificar i ordenar les malalties.
- definir i descriure els judicis clínics.

Competències

- Analitzar, sintetitzar, resoldre problemes i prendre decisions.
- Comunicar la informació obtinguda durant l'exercici professional de manera fluïda, oralment i per escrit, amb altres col·legues, autoritats i la societat en general.
- Demostrar que es coneixen i es comprenen les alteracions de l'estructura i la funció de l'organisme animal.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar, sintetitzar, resoldre problemes i prendre decisions.
2. Comunicar la informació obtinguda durant l'exercici professional de manera fluïda, oralment i per escrit, amb altres col·legues, autoritats i la societat en general.
3. Descriure els diferents tipus de lesions: concepte, mecanisme de producció i conseqüències clíniques.
4. Explicar els conceptes de salut, anormalitat i malaltia.
5. Identificar les bases físiques, químiques i moleculars de la fisiopatologia de l'organisme animal.
6. Reconèixer macroscòpicament i microscòpicament els tipus de lesions.

Continguts

El procés d'aprenentatge dels continguts de l'assignatura es desenvolupa de forma integrada mitjançant classes magistrals, sessions pràctiques, desenvolupament d'activitats d'autoaprenentatge i tutories. Els continguts teoricopràctics s'agrupen en dos blocs que es detallen a continuació:

BLOC 1 - ANATOMIA PATOLÒGICA

Patologia cel·lular

- Dany cel·lular, adaptació i degeneració
- Mort cel·lular. Necrosi i Apoptosi
- Necrosi tissular: característiques, evolució i tipus
- Mort de l'individu

Dipòsits cel·lulars i tissulars patològics

- Dipòsits de pigments endògens i exògens
- Dipòsits de lípids
- Dipòsits minerals i litiasi
- Dipòsits de material proteic

Trastorns circulatoris (discícies): concepte, patogènia i aspectes morfològics

- Hiperèmia - Congestió

- Edema
- Hemorràgia: hemostàsia i mecanismes (plaquetes, endoteli i cascada de la coagulació)
- Trombosi, Embòlia i Infart

Inflamació, regeneració i reparació

- Inflamació aguda: canvis hemodinàmics i de permeabilitat vascular i canvis cel·lulars
- Mediadors de la Inflamació
- Inflamació crònica i Inflamacions granulomatoses
- Mecanismes de regeneració i cicatrització

Creixement neoplàsic

- Característiques generals del creixement neoplàsic: definició i nomenclatura
- Neoplàsies benignes i malignes. Diferenciació vs anaplàsia
- Bases moleculars del creixement neoplàsic
- Etiopatogènia de les neoplàsies: agents físics, químics i biològics (virus)

BLOC 2 - NOSOLOGIA Y FISIOPATOLOGIA

Definición de Conceptos

- Patología, Medicina y Clínica.
- Patología General.
- Evolución de la Medicina y de la Clínica animal.

Nosología

- Nosonomía
- Nosografía
- Nosognóstica
- Noxotàxia

Fisiopatología del Aparato Digestivo

- Prensió, masticació, secreció salivar y deglució.
- Estómaco de los animales monocavitarios. Vómito.
- Estómaco de los rumiantes. Síndrome de indigestión.
- Intestino. Síndrome de diarrea. Estenosis e íleos intestinales.
- Hígado. Insuficiencia hepática. Ictericias.
- Páncreas. Insuficiencia pancreática.

Fisiopatología del Aparato Respiratorio

- Tos y disnea.
- Insuficiencia respiratoria.

Fisiopatología del Aparato Circulatorio

- Insuficiencia cardíaca.
- Arritmias y valvulopatías.
- Shock.

Fisiopatología de la Sangre y Órganos Hematopoyéticos

- Sistema eritrocitario.
- Sistema leucocitario.
- Hemostasia y coagulació.

Fisiopatología del Aparato Urinario

- Diuresis y micción.
- Insuficiencia renal.

Fisiopatología del Sistema Nervioso

- Síntomas neurológicos.
- Síndromes neurológicos.

Fisiopatología del Sistema Endocrino

- Fisiopatología genérica de las glándulas endocrinas.
- Sistema hipotálamo-hipófisis.
- Tiroides y paratiroides.
- Adrenales
- Páncreas endocrino.

Metodologia

La metodologia emprada en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura es basa en que l'estudiant treballi la informació que es posa al seu abast per diferents mitjans. La funció del professor és tutoritzar, dirigir i supervisar aquest procés per tal de que l'adquisició dels coneixements es desenvolupi de forma eficaç. Les activitats plantejades per aconseguir-ho són:

- Clases magistral (Bloc 1 i 2): les classes magistral permeten posar a l'abast de l'estudiant coneixements científics propis de l'assignatura i aprofundir en els temes més rellevants. Aquestes classes es completen amb els coneixements que es treballen a les sessions pràctiques i casos d'autoaprenentatge i amb l'estudi personal i autònom.
- Sessions pràctiques (Bloc 1): les sessions pràctiques es desenvolupen de forma paral·lela a les classes magistral, donat que es treballen els mateixos conceptes i permeten ajudar a assolir i a aplicar els coneixements que és treballen. Aquestes sessions es fan amb grups reduïts i mitjançant preparacions histològiques s'estudien al microscopi cadascuna de les lesions. L'alumne desenvolupa la capacitat d'observació i la destresa d'integració de coneixements.
- Treball d'autoaprenentatge (Bloc 1 i 2): el casos d'autoaprenentatge porten a l'estudiant a la resolució de problemes d'interès clínic veterinari aplicant els coneixements treballats.

El seguiment de l'aprenentatge es fa mitjançant 3 proves formatives a la sala de microscòpia, 2 casos d'autoaprenentatge i 2 proves test de cada bloc de l'assignatura.

Tot el material docent de l'assignatura estarà a disposició de l'estudiant a la plataforma de Campus Virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases magistral	39	1,56	3, 4, 5, 6
Pràctiques de laboratori	14	0,56	1, 2, 3, 4, 6
Treball d'autoaprenentatge	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6

Tipus: Supervisades

Tutoria treball autoaprenentatge	14	0,56	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Estudi Autònom	79	3,16	1, 3, 4, 5, 6

Avaluació

L'avaluació serà continuada mitjançant un seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge que permeti valorar l'assoliment de les competències.

Es fan proves formatives que permeten integrar els coneixements i assolir els objectius.

Avaluació BLOC 1 *- correspon a un 65% del total de la nota final de l'assignatura

Avaluació de les pràctiques:

- L'assistència a pràctiques és obligatòria
- Es realitzaran 3 proves individuals formatives al final de cada bloc (Dipòsits, Inflamació, Neoplàsia). L'estudiant haurà de demostrar que ha integrat i ha assolit els coneixements teòrics i pràctics de les lesions estudiades
- Seran proves obligatòries i s'han de superar per poder-se presentar a l'examen teòric

Treball d'autoaprenentatge:

L'estudiant haurà de desenvolupar i resoldre 2 treballs d'autoaprenentatge, els haurà de lliurar i, posteriorment, defensar en una prova oral davant del professor. Serà obligatori superar-ho per poder-se presentar a l'examen teòric

Examen teòric:

Es durà a terme 1 examen teòric tipus test i els continguts avaluable seran tots els de teoria i de pràctiques que s'han treballat en el Bloc 1.

L'examen teòric permetrà avaluar la integració dels coneixements teòrics amb els adquirits en les sessions pràctiques de l'assignatura, la capacitat de relacionar conceptes i d'anàlisi

Avaluació BLOC 2 *- correspon a un 35% del total de la nota final de l'assignatura

Treball d'autoaprenentatge- Nosologia:

L'estudiant haurà de desenvolupar i resoldre 1 treball d'autoaprenentatge que haurà de lliurar al professor i es discutirà a classe. La qualificació obtinguda suposarà un 5% de la nota final del Bloc 2

Examen teòric:

Es durà a terme 1 examen teòric parcial i els continguts avaluable seran tots els de teoria desenvolupats en el Bloc 2 (Fisiopatologia i Nosologia)

* Es requerirà una nota mínima de 5 punts sobre 10 encada un dels exàmens de cada bloc per superar l'assignatura

L'alumne que es presenti a una prova i no faci més examens serà considerat com suspès en la convocatòria corresponent

** Els alumnes que no hagin superat l'examen teòric d'algun dels 2 blocs tindran la possibilitat de recuperar-lo durant el període d'examins del final del semestre

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Controls individuals d'histopatologia eliminatòria	6,5%	0	0	1, 2, 3, 6
Prova escrita - Bloc 1	52%	1,5	0,06	1, 2, 3, 5
Prova escrita - Bloc 2	30%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5
Treballs d'autoaprenentatge	11,5%	0	0	2, 3, 5

Bibliografia

Bloc 1 - Anatomia Patològica

- ZACHARY JF (2021). Pathologic Basis of Veterinary Disease, 7th ed. Elsevier, St Louis; Accés no disponible en línia

- ZACHARY JF (2017). Pathologic Basis of Veterinary Disease, 6th ed. Elsevier, St Louis;
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/avjib/alma991010400811706709

- ZACHARY JF and McGAVIN, MD (2014). Pathologic Basis of Veterinary Disease, 5th ed. Elsevier, St Louis;
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/avjib/alma991002461199706709

- KUMAR; ABBAS; ASTER & DEYRUP (2021) Robbins. Patología esencial 1st ed. Elsevier, St Louis;
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991010357589706709

- KUMAR; ABBAS & ASTER (2017) Robbins. Basic Pathology 10th ed. Elsevier, Madrid,
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/avjib/alma991007475809706709

Bloc 2 - Nosologia i Fisiopatologia

- Dunlop, R.H. y Malbert, Ch-H. (2004). Veterinary Pathophysiology. Blackwell Publishing, Iowa, USA.

- McPhee, S.J. and Hammer, D. G. (2018). Pathophysiology of Disease. An introduction to clinical Medicine. 8th edition. Lange.

- Sjaastad, O; Sand, O. And Hove, K. (2010). Physiology of Domestic Animals. 2nd ed. Scandinavian Veterinary Press.

- BSAVA Manuals series:

- Manual of Canine and Gastroenterology , 2nd ed. (2005)
- Manual of Canine and Feline Nephrology and Urology, (2017)
- Manual of Small Animal Clinical Pathology, (1998)
- Manual of Canine and Feline Cardiorespiratory Medicine, 2nd ed. (2010)

- Ettinger, S. J.; Feldman, E. C. and Cote, E. (2017). Textbook of Veterinary Internal Medicine. 8th ed, Elsevier.

Programari

No cal cap tipus de programari especial.